

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) Ing. A. M.**, zast. JUDr. Jaroslavem Brožem, advokátem se sídlem Marie Steyskalové 767/62, Brno, a **b) statutární město Brno**, se sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, zast. JUDr. Stevem Georgesem, advokátem se sídlem Lidická 693/5, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, **za účasti:** 1) Ing. F. D., 2) Ing. arch. S. A., oba zast. Mgr. Richardem Schmidtem, advokátem se sídlem Koliště 259/55, Brno, 3) Ing. arch. P. H., Ph.D., a 4) MUDr. I. M., v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osob zúčastněných na řízení 1) a 2) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 12. 2021, č. j. 30 A 75/2021-239,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se zamítají.**
- II. Žalovaný je **povinen** nahradit žalobci a) náklady řízení o své kasační stížnosti ve výši 4114 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce, JUDr. Jaroslava Brože, advokáta.
- III. Žalobci b) **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalovaného.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) **jsou povinny** společně a nerozdílně nahradit žalobci a) náklady řízení o své kasační stížnosti ve výši 6352 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce, JUDr. Jaroslava Brože, advokáta.
- V. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) **jsou povinny** společně a nerozdílně nahradit žalobci b) náklady řízení o své kasační stížnosti ve výši 6352 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce, JUDr. Steva Georgese, advokáta.

- VI. Osoby zúčastněné na řízení 3) a 4) **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Úřad městské části města Brna, Brno – Žabovřesky, odbor stavební (stavební úřad), vydal ve společném územním a stavebním řízení rozhodnutí ze dne 7. 7. 2020, č. j. MCBZAB 15480/19/OS/SVEJ, jímž schválil stavební záměr osoby zúčastněné na řízení 1) jako stavebníka nazvaný „*Rekonstrukce bytového domu T. X, B.*“. Předmětem záměru byla změna dokončené stavby pro bydlení spočívající v nástavbě a stavebních úpravách stávající stavby č. p. XA na pozemku p. č. XB a novostavba zpevněné plochy pro parkování 4 osobních vozidel na pozemku p. č. XC, vše v k. ú. Ž. Dotčená stavba sousedí se stavbou č. p. XE na pozemku p. č. XD v k. ú. Ž. (dále jen „Fuchsova vila“), která je nemovitou kulturní

památkou zapsanou do Ústředního seznamu kulturních památek pod č. 31398/7-121 (viz foto).

[2] Proti výše uvedenému společnému povolení bylo podáno celkem pět odvolání (odvolání podali mj. i oba žalobci), která žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 6. 2021, č. j. MMB/0224966/2021, zamítl a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu.

[3] Žalobce a) (vlastník sousední Fuchsovy vily) a žalobce b) (jehož jménem jednala v dané věci tehdejší starostka městské části Brno – Žabovřesky v zastoupení místostarostou této městské části) podali proti uvedenému rozhodnutí žalovaného samostatné žaloby ke Krajskému soudu v Brně. Řízení o těchto žalobách byla usnesením krajského soudu ze dne 30. 9. 2021, č. j. 30 A 75/2021-143, spojena ke společnému projednání. Krajský soud provedl ve věci jednání a následně shora uvedeným rozsudkem zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud se nejprve zabýval námitkami týkajícími se nezákonnosti závazných stanovisek orgánů státní památkové péče (závazné stanovisko Magistrátu města Brna, odboru

pokračování

památkové péče, ze dne 26. 9. 2018, č. j. MMB/0340183/2018/SZ/zs, a potvrzující závazné stanovisko Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru kultury a památkové péče, ze dne 13. 11. 2020, č. j. JMK 157571/2020).

[5] Námitky týkající se procesních pochybení stavebního úřadu (resp. žalovaného) při vypořádání námitek uplatněných účastníky řízení vůči uvedenému závaznému stanovisku neshledal krajský soud důvodnými. Konstatoval, že stavební úřad i žalovaný dali dotčeným orgánům prostor se k daným námitkám vyjádřit, přičemž dotčeným orgánům byly známy také podklady, které účastníci předložili na podporu svých tvrzení. Postup žalovaného tedy odpovídal § 149 odst. 7 správního řádu. Žalovaný byl povinen vyjít ze závazných stanovisek dotčených orgánů a nepřislušelo mu přehodnocovat jejich závěry.

[6] Krajský soud rovněž nepřisvědčil žalobní argumentaci, podle níž dotčená stavba sice nebyla prohlášena za kulturní památku, nicméně vzhledem k historickým souvislostem jejího vzniku a osobě jejího architekta je nutné jí ochranu tohoto typu poskytnout.

[7] Pochybení však krajský soud shledal v tom, že orgány státní památkové péče ve svých stanoviscích buďto vůbec nebo nesprávně zhodnotily bezprostřední souvislost domu s chráněnou kulturní památkou. Krajský soud se neztotožnil se závěry orgánů státní památkové péče, podle nichž dotčená stavba netvoří prostředí památkově chráněné Fuchsovy vily ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v relevantním znění (dále jen „zákon o státní památkové péči“), a není ji tedy třeba památkově chránit nad rámec podmínek stanovených pro ochranné pásmo městské památkové rezervace. Skutečnost, že daná stavba a Fuchsova vila jsou samostatné stavby s odlišným vlastnickým režimem, dle krajského soudu neznamená, že by tato stavba nemohla být chráněna jako prostředí kulturní památky. Úzká souvislost obou uvedených staveb je dle krajského soudu zřejmá již z toho, že jsou součástí téhož dvojdomu. Posuzovaná stavba musí být chápána jako prostředí kulturní památky, neboť necitlivé zásahy do ní mohou poškodit kulturně historické hodnoty památkově chráněné Fuchsovy vily. Tato skutečnost vyplývá rovněž z vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 12. 9. 2018, č. j. NPU-371/67340/2018. Krajský soud tedy uzavřel, že v dalším řízení bude na orgánech státní památkové péče, aby zvážily, jakou míru ochrany bude v zájmu zajištění veřejného zájmu na ochraně kulturních památek nutné posuzované stavbě přiznat. Dodal, že ochrana prostředí kulturní památky nemůže být srovnatelná s ochranou poskytovanou samotným kulturním památkám. Soudu nepřisluší předjímat konkrétní podmínky uvedené ochrany, lze však poukázat například na stanoviska Národního památkového ústavu nebo na přípis Ministerstva kultury ze dne 5. 3. 2019, zn. MK 20035/2019 OPP, podle něhož by bylo vhodné, aby budoucí stavební úpravy domu probíhaly s respektem k původní hmotě objektu, jeho historickým konstrukcím a některým zbývajícím detailům.

[8] Krajský soud shledal důvodnou rovněž námitku, podle níž stavební úřad vycházel z chybného předpokladu, že dotčená stavba je bytovým domem.

[9] Stavební úřad a žalovaný s odkazem na obsah projektové dokumentace a § 2 písm. a) vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v relevantním znění (dále jen „vyhláška 501/2006 Sb.“), konstatovali, že přestože byla tato stavba v souladu s tehdejší legislativou zapsána do katastru nemovitostí jako rodinný dům, podle aktuálně účinných předpisů se o rodinný dům nejedná, neboť má jedno podzemní a čtyři nadzemní

podlaží, jde tedy o bytový dům. Dodali, že jak rodinný dům, tak bytový dům slouží k bydlení, proto nelze hovořit o změně účelu užívání stavby ve smyslu § 126 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v relevantním znění (dále jen „stavební zákon“).

[10] Krajský soud se s uvedenými závěry neztotožnil. Připustil, že jak bytový, tak rodinný dům jsou stavbami pro bydlení, poukázal ovšem na to, že označení domu jako rodinného, nebo bytového může mít význam např. při posuzování souladu záměru s územně plánovací dokumentací nebo při posouzení dodržení odstupových vzdáleností dle § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Úkolem správních orgánů bylo přezkoumat žádost stavebníka při zohlednění dosavadního charakteru stavby. Stavební úřad je sice vázán podanou žádostí, je však povinen ověřit, zda záměr vychází z dosavadního účelu užívání stavby. Pokud tedy žádost počítala s rekonstrukcí bytového domu, ačkoliv stávající stavba je rodinným domem, bylo dle krajského soudu před samotným projednáním žádosti nezbytné rozhodnout o změně účelu užívání stavby na bytový dům. Krajský soud dodal, že § 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. výslovně definuje v něm upravené pojmy pouze pro účely této vyhlášky; byla-li tedy stavba původně určena k rodinnému bydlení, nelze její charakter změnit bez projednání změny účelu užívání dle § 126 stavebního zákona pouze z toho důvodu, že nesplňuje definici rodinného domu obsaženou v § 2 písm. a) bodě 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Tato úprava se uplatní na nové stavby, nemůže však sama o sobě změnit charakter stávajících staveb postavených v minulosti.

[11] Krajský soud se naopak ztotožnil se závěrem stavebního úřadu, podle něhož nebylo nutné posuzovat soulad předložené projektové dokumentace s vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, neboť ta se vztahovala pouze na zpracování dokumentace staveb společných prostor a domovního vybavení bytového domu obsahujícího více než 3 byty a jeden nebytový prostor. Záměr předpokládá pouze 3 byty, daná vyhláška na něj tedy nedopadala. Tvzení žalobců o tom, že prostor ve 4. NP stavby označený jako ateliér bude ve skutečnosti užíván jako bytový prostor, považoval krajský soud za předčasné spekulace, které nemohou tento závěr zvrátit.

[12] Důvodnými shledal krajský soud námitky týkající se posouzení dodržení odstupových vzdáleností mezi stavbami. Při posouzení této otázky totiž správní orgány vyšly z předpokladu, že stavba je bytovým domem, a nesprávně tedy neaplikovaly § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb.

[13] Z obdobných důvodů shledal krajský soud důvodnou rovněž námitku nezákonnosti závazného stanoviska Magistrátu města Brna, odboru dopravy, neboť i to vychází z předpokladu, že se jedná o bytový dům.

[14] Nezákonými shledal krajský soud rovněž závazná stanoviska orgánů územního plánování, které dle krajského soudu postupovaly nesprávně při výpočtu hrubé podlažní plochy (HPP) pro účely posouzení splnění požadavků územního plánu na funkční využití plochy, v níž se posuzovaná stavba nachází. V této ploše (BC – bydlení čisté) je přípustné umístění staveb sloužících k bydlení, tedy staveb, u nichž je podíl HPP určené k bydlení větší než 80 %. Krajský soud se ztotožnil s názorem žalobce b), podle něhož bylo při výpočtu HPP třeba vyjít z definice HPP obsažené v příloze č. 1 vyhlášky statutárního města Brna č. 2/2004, o závazných částech Územního plánu města Brna, v relevantním znění (dále jen

pokračování

„příloha č. 1 územního plánu“), podle níž se za HPP považuje půdorysná plocha všech plných nadzemních podlaží staveb, včetně konstrukcí a za plné nadzemní podlaží pak každé podlaží vyjma podkroví a podzemních podlaží. Krajský soud konstatoval, že do výpočtu HPP měly být zahrnuty pouze půdorysné plochy nadzemních podlaží, nikoliv plochy sklepa a skladu, které se nacházejí v podzemí, navíc na jiném pozemku než samotná stavba. V případě takto provedeného výpočtu by dle krajského soudu podíl hrubé podlažní plochy bydlení činil pouze 75 % a nebyl by tedy dodržen funkční regulativ stanovený v příloze č. 1 územního plánu pro plochu BC.

[15] Námitku, podle níž záměr nepředstavuje stavební úpravu ve smyslu § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona, nýbrž přístavbu, neboť výstavbou balkonů dojde k půdorysnému rozšíření stavby, neshledal krajský soud důvodnou. Dotčené orgány i žalovaný s přístavbou balkonů počítali a vyjádřili se k ní, není tedy podstatné, zda název projektu obsahoval označení „přístavba“.

[16] Za nedůvodné považoval krajský soud také námitky nedostatečného posouzení statiky stavby i námitku, podle níž parametry schodiště nevyhovují normám ČSN.

[17] K námitkám, podle nichž nástavba, s níž záměr počítá, naruší architektonické hodnoty stávající zástavby, krajský soud uvedl, že bylo především zapotřebí ověřit, zda navrhovaná rekonstrukce navazuje na řádně povolenou stavbu. Pokud by tomu tak nebylo, bylo na místě nejprve vyřešit v rámci řízení o odstranění, resp. dodatečném povolení stavby možnost dodatečného povolení těchto nepovolených stavebních úprav. Povolení nástavby navazující na dosavadní prosklenou terasu, o níž všichni účastníci shodně tvrdili, že byla postavena bez stavebního povolení, vzbuzuje pochybnosti, zda rekonstrukce navazovala na řádně povolenou stavbu. Bude tedy na stavebním úřadu, aby hodnocení přípustnosti nástavby odvozoval od řádně povolené stavby a aby orgán státní památkové péče ve svém závazném stanovisku zohlednil, že posuzovaný dům pro svoji bezprostřední souvislost tvoří prostředí památkově chráněné Fuchsovy vily. Bude tedy zapotřebí znovu řádně posoudit soulad stavby s architektonickými hodnotami stávající zástavby.

[18] Námitky týkající se narušení autorskoprávní ochrany díla architekta Bohuslava Fuchse neshledal krajský soud relevantními ve vztahu k předmětu řízení.

II.

Obsah kasačních stížností a dalších podání

[19] Vzhledem k tomu, že proti rozsudku krajského soudu byly podány dvě kasační stížnosti [žalovaným a osobami zúčastněnými na řízení 1) a 2)] a k jednotlivým kasačním stížnostem byla podána řada vyjádření, nerekapituluje Nejvyšší správní soud každé podání jednotlivě. Pro přehlednost soud nejprve shrne námitky uplatněné v kasačních stížnostech a následně stručně zrekapituluje relevantní argumenty obsažené v dalších podáních, která v posuzované věci obdržel.

Kasační stížnost žalovaného

[20] Žalovaný nesouhlasí se závěrem krajského soudu o nezákonnosti závazných stanovisek orgánů územního plánování, neboť má za to, že při výpočtu HPP pro účely

posouzení splnění regulativu podílu funkcí v objektu stanoveného přílohou č. 1 územního plánu nelze vycházet z tam obsažené definice HPP, jak učinil krajský soud. Žalovaný zdůrazňuje rozdíl mezi regulativy upravujícími funkční využití plochy a regulativy upravujícími její prostorové uspořádání. Uvádí, že pojem HPP je obecně užíván v urbanistické praxi, přičemž se jím myslí celková půdorysná plocha všech podlaží objektu vypočtená z celkových půdorysných rozměrů podlaží. V územním plánu není pojem HPP samostatně definován, je zmíněn pouze v souvislosti s výpočtem indexu podlažní plochy (IPP), který vyjadřuje intenzitu využití území (tj. poměr mezi velikostí HPP a velikostí základní plochy). IPP je prostorovým, nikoliv funkčním regulativem, neboť nesleduje funkci stavby, nýbrž objemovou proporci zástavby vůči konkrétním plochám, tedy velikost staveb a jejich hustotu v území. Definuje-li tedy příloha č. 1 územního plánu pojem HPP tak, že do něj nezapočítává půdorysnou plochu podzemních podlaží a podkroví, činí tak dle žalovaného pouze pro účely výpočtu IPP. Při posuzování souladu záměru s funkčními regulativy územního plánu je dle žalovaného nutné zjišťovat hrubou podlažní plochu všech podlaží, neboť v opačném případě by došlo ke zkreslení stanoveného využití území. Pokud by podzemní podlaží a podkroví, která reálně ovlivňují základní funkci stavby, obsahovala nebytovou funkci a jejich HPP by nebyla započtena, docházelo by v plochách bydlení k vytěsňování funkce bydlení a daný regulativ by tedy neplnil svůj účel. Žalovaný poukázal na to, že ke stejným závěrům dospěl rovněž Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, v závazném stanovisku ze dne 11. 1. 2021, č. j. JMK 3700/2021 OÚPSŘ, kterým potvrdil závěry závazného stanoviska Magistrátu města Brna, odboru územního plánování a rozvoje, a rovněž ve vyjádření ze dne 23. 3. 2021, č. j. JMK 46354/2021 OÚPSŘ. Tuto odbornou argumentaci však krajský soud nevzal dle žalovaného v úvahu a svůj právní názor náležitě neodůvodnil.

[21] Žalovaný považuje za nesprávný rovněž závěr krajského soudu o nutnosti vést před posouzením dané žádosti řízení o změně účelu užívání stavby dle § 126 stavebního zákona. Tento závěr je dle žalovaného v rozporu s judikaturou správních soudů, konkrétně žalovaný zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 210/2016-33 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), z něhož cituje. Žalovaný trvá na tom, že v posuzovaném případě nedojde ke změně účelu užívání stavby, neboť tím bude i nadále bydlení. Povahu stavby z hlediska § 2 písm. a) vyhlášky č. 501/2006 Sb. neurčuje zápis v katastru nemovitostí, ale skutečný stav stavby.

[22] Žalovaný zpochybnil rovněž závěr krajského soudu o nezákonnosti závazných stanovisek orgánů státní památkové péče. Krajský soud dle žalovaného dovedl závěr o tom, že posuzovaná stavba je prostředím kulturní památky, pouze z jejího sousedství s Fuchsovou vilou, svůj názor tedy nijak neodůvodnil a povinnost jeho odůvodnění přenesl na orgány státní památkové péče. Žalovaný poukázal na to, že orgány státní památkové péče postupovaly při posouzení věci na základě § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči, a konstatoval, že pokud by se dle aktuálního stavu poznání kulturně historických hodnot jednalo o prostředí kulturní památky, muselo by být závazné stanovisko vydáno na základě § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči (tj. k úpravě prostředí kulturní památky). Posouzení toho, jakou míru památkové ochrany je třeba předmětné stavbě přiznat vzhledem k jejímu sousedství s Fuchsovou vilou, je tedy dle žalovaného „*implicitně obsaženo v postupu, který zvolil orgán prvního stupně a který potvrdily orgány vyšších instancí památkové péče*“. Krajský soud svým výkladem pojmu prostředí kulturní památky dle žalovaného nepřipustně zasáhl do kompetence dotčených orgánů. Dodal, že po dotčených orgánech nelze spravedlivě

pokračování

požadovat, aby detailně odůvodňovaly, jaké všechny myslitelné památkově chráněné hodnoty posuzovaný stavební záměr neporušuje a proč. Vyjádření Národního památkového ústavu, na které krajský soud odkázal, považuje žalovaný za vnitřně rozporné a má za to, že krajský soud použil citovanou pasáž vyjádření nepřiléhavě a mimo kontext, v němž bylo vyjádření vydáno. Krajským soudem aplikovaný § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, dle žalovaného na posuzovanou věc nedopadá, neboť se týká situací, kdy orgán státní památkové péče zjistí sám nebo z cizího podnětu, že by mohly nastat okolnosti, na jejichž základě pak v řízení zahajovaném z moci úřední vydává rozhodnutí, kterým omezí nebo zakáže konkrétní činnost, která by mohla negativně ovlivnit hodnoty chráněné zákonem o státní památkové péči. V daném případě však není předmětem řízení posouzení, zda orgán státní památkové péče měl, či neměl zahájit postup dle § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, ale posouzení zákonnosti závazného stanoviska. Žalovaný dodal, že závěr krajského soudu je v rozporu se správní praxí, která je při aplikaci neurčitého právního pojmu prostředí kulturní památky uplatňována na území města Brna více než 30 let.

Kasační stížnost osob zúčastněných na řízení 1) a 2)

[23] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) (vlastníci dotčených nemovitostí) považují napadený rozsudek za nepřezkoumatelný, neboť krajský soud dovodil potřebu posuzovanou stavbu památkově chránit, aniž by konkrétně posoudil rozsah a charakter stavebního záměru. Krajský soud rovněž neprovedl důkaz předložený osobami zúčastněnými na řízení 1) a 2), kterým bylo vyjádření Památkové inspekce Ministerstva kultury ze dne 29. 11. 2019, č. j. MK 80537/2019 PI, a dostatečně nereagoval na jejich argumenty zpochybňující aktivní legitimaci žalobce b), respektive jeho oprávnění uplatnit některé z jím vznesených žalobních námitek.

[24] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) predestřely především obsáhlou argumentaci zpochybňující závěr krajského soudu o nezákonnosti závazných stanovisek orgánů státní památkové péče. Poukázaly na to, že krajským soudem citované vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 12. 9. 2018 bylo orgánem státní památkové péče vyžádáno v režimu § 14 zákona o státní památkové péči. Národní památkový ústav v něm konstatoval, že posuzovaná stavba nemá status kulturní památky, pouze se nachází v ochranném pásmu městské památkové rezervace a dopadá na ni tedy § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Realizaci posuzovaného záměru shledal Národní památkový ústav možnou. Krajským soudem citovanou pasáží vyjádření reagoval Národní památkový ústav na skutečnost, že v době zpracování vyjádření byl podán návrh na prohlášení posuzované stavby za kulturní památku, přičemž dané závěry Národní památkový ústav neodůvodnil a učinil je bez znalosti současného stavu stavby. Obdržel-li orgán státní památkové péče vyjádření Národního památkového ústavu, který shledal záměr přípustným, nebyl již povinen zvažovat poskytnutí památkové ochrany nad rámec té, která vyplývá z umístění stavby v ochranném pásmu městské památkové rezervace. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) poukázaly rovněž na přípis Ministerstva kultury ze dne 5. 3. 2019, č. j. MK 20035/2019 OPP, v němž ministerstvo sdělilo, že nezahájí správní řízení o prohlášení stavby za kulturní památku, ale že je vhodné, aby budoucí stavební práce probíhaly s respektem k původní hmotě objektu, jeho historickým konstrukcím a některým zbývajícím detailům. Tyto požadavky záměr dle názoru osob zúčastněných na řízení 1) a 2) splňuje. Dále odkázaly na

vyjádření Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, k námitkám uplatněným ve správním řízení.

[25] Dle osob zúčastněných na řízení 1) a 2) nelze přisvědčit závěru krajského soudu o tom, že posuzovaná stavba a Fuchsova vila jsou součástí téhož dvojdomu. S odkazem na vyjádření Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, ze dne 18. 10. 2019, č. j. MMB/0441403/2019, a na historické dokumenty (výpis z pozemkové knihy a dokumenty berní správy z roku 1929) osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) uvádějí, že se ze stavebního hlediska jedná o dvě samostatné budovy stojící na samostatných pozemcích, přičemž posuzovaná stavba byla postavena až dodatečně.

[26] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) nesouhlasí rovněž se závěrem krajského soudu o tom, že bylo na místě, aby orgány státní památkové péče poskytly dané stavbě ochranu na základě § 11 odst. 2 zákona o památkové péči. Poukazují na rozdíl mezi ochranou kulturních památek poskytovanou prostřednictvím § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 11 odst. 2 téhož zákona, v relevantním znění. Dle osob zúčastněných na řízení 1) a 2) lze rozhodnutí dle uvedeného ustanovení vydat pouze v případě způsobení či hrozby poškození kulturní památky. Míra omezení vlastnického práva vlastníka nemovitosti sousedící s kulturní památkou přitom z povahy věci nemůže být stejná či vyšší než míra omezení vlastníka samotné kulturní památky. Vlastníka sousední nemovitosti tedy lze na základě § 11 odst. 2 zákona o památkové péči, v relevantním znění, omezit pouze v činnostech, které mohou způsobit nepříznivé změny na kulturní památce, ne při pouhé rekonstrukci jeho stavby, která v posuzovaném případě nemá na kulturní památku žádný negativní vliv. Žalobce a) se dle osob zúčastněných na řízení 1) a 2) snaží dosáhnout zakonzervování stavu posuzované stavby. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) obdobně jako žalovaný zdůraznily, že řízení o opatřeních ukládaných dle zákona o státní památkové péči je třeba odlišovat od stavebních a kolaudačních řízení. Závěr, že pro uplatnění § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, nejsou v posuzovaném případě dány podmínky, vyplývá rovněž z přípisu Památkové inspekce Ministerstva kultury ze dne 29. 11. 2019, č. j. MK 80537/2019 PI. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) s odkazem na tento přípis uvádějí, že posuzovaný záměr nezpůsobí negativní změny na sousední kulturní památce a není tedy důvod uplatnit § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění. Trvají na tom, že záměr výrazně nezmění vzhled stavby, a obsáhle popisují, že k rekonstrukci od počátku přistupují s respektem k sousední kulturní památce, postupují v dobré víře a usilují o součinnost s Národním památkovým ústavem (který je před koupí nemovitosti ujistil, že tato stavba není památkově chráněna a není v plánu usilovat o její památkovou ochranu ani v budoucnu) i dalšími orgány státní památkové péče. Poukazují na neodůvodněnou změnu postoje Národního památkového ústavu, který následně opakovaně neúspěšně usiloval o prohlášení stavby za kulturní památku, což narušilo jejich legitimní očekávání a negativně zasáhlo plánovanou investici. Dále upozorňují na to, že k některým změnám vnějšího vzhledu stavby došlo již v minulosti a že samotný žalobce a) provedl přímo na Fuchsově vile řadu nevhodných změn, aniž by si vyžádal závazné stanovisko orgánů státní památkové péče.

[27] Krajský soud tedy dle osob zúčastněných na řízení 1) a 2) postupoval formalisticky, když zrušil žalobou napadené rozhodnutí z důvodu nezákonnosti závazných stanovisek orgánů státní památkové péče, ačkoliv si musel být vědom toho, že pro uplatnění § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, není v posuzované věci žádný důvod,

pokračování

a orgány státní památkové péče tedy své stanovisko po zvážení tohoto postupu nezmění, neboť by postupovaly v rozporu s názorem Ministerstva kultury.

[28] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) krajskému soudu rovněž vytýkají, že v rozsudku neuvedl, jak konkrétně je zapotřebí posuzovanou stavbu s ohledem na blízkost kulturní památky chránit.

[29] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) rovněž považují za nesprávný závěr krajského soudu, podle něhož měla posouzení žádosti o vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení předcházet změna účelu užívání stavby. Mají za to, že krajský soud nepřipadně směšuje charakter stavby a účel jejího užívání. Ustanovení § 2 písm. a) vyhlášky č. 501/2006 Sb. definuje stavby pro bydlení, které dle jejich dispozic dělí na rodinné a bytové domy. Zápis charakteru nemovitosti v katastru nemovitostí není pro posouzení žádosti, které správní orgány provádějí na základě aktuálně zjištěného stavu stavby, relevantní. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) poukázaly rovněž na to, že v současnosti je již stavba v katastru nemovitostí vedena v souladu s faktickým stavem jako bytový dům. Pokud se jedná o nutnost formální změny účelu užívání stavby, odkázaly na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2019, č. j. 8 A 140/2015-94, podle něhož změna stavby z rodinného na bytový dům není změnou v užívání stavby, neboť ta je i nadále užívána k bydlení. Vzhledem k uvedenému považují osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) za nesprávný rovněž související závěr krajského soudu o nesprávném posouzení odstupových vzdáleností ze strany správních orgánů.

[30] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) rovněž vyjádřily souhlas s námitkami týkajícími se výpočtu HPP uplatněnými žalovaným.

Další podání ve věci

[31] Žalobce b) se ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného ztotožnil se závěry krajského soudu. Nad jejich rámec uvedl k otázce výpočtu HPP, že orgány územního plánování ve svém stanovisku nepopsaly, jakým způsobem dospěly k výsledku svých výpočtů, je však zřejmé, že do HPP pro bydlení započítaly i plochy některých nebytových prostor (ateliér, sklep a sklad), při jejichž nezapočtení by funkční regulativ stanovený přílohou č. 1 územního plánu nebyl splněn. Dále žalobce b) uvedl, že závazné stanovisko orgánu územního plánování považuje za nezákonné také proto, že v něm nebyl vypočten IPP. Tato argumentace však nijak nereaguje na uplatněné kasační námitky a Nejvyšší správní soud tedy nevidí důvod ji podrobněji rekapitulovat. Způsob, jakým krajský soud odůvodnil závěr o tom, že stavba je součástí prostředí kulturní památky Fuchsova vila, považuje žalobce b) za zcela dostačující. Ve vyjádření ke kasační stížnosti osob zúčastněných na řízení 1) a 2) pak žalobce b) uvedl, že krajský soud považoval za prokázané, že se daná stavba nachází v prostředí kulturní památky Fuchsova vila, nepožadoval po správních orgánech, aby tento závěr odůvodňovaly, nechal však na jejich uvážení, v jaké míře tuto skutečnost zohlední. Závazné stanovisko orgánu státní památkové péče tedy bylo shledáno nezákonným, protože se vůbec nezabývalo vlivem záměru na sousední kulturní památku. Posuzovaná stavba a Fuchsova vila dle žalobce b) tvoří dvojdom, neboť k sobě obě stavby mají přisazenu jednu stěnu a pohledově tvoří jeden celek. K námitkám týkajícím se nutnosti změny účelu užívání stavby žalobce b) uvedl, že pokud by byl pro posouzení věci rozhodný pouze současný

faktický stav, bylo by potřebné posoudit, zda je současný způsob užívání stavby souladný s územně plánovací dokumentací, k čemuž nedošlo.

[32] Žalobce a) ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného uvedl, že se ztotožňuje s názorem krajského soudu. Poukázal na souvislost stavby s Fuchsovou vilou a vyjádřil názor, že posuzovaný záměr je způsobilý poškodit kulturně historické hodnoty této památkově chráněné stavby. Pokud se jedná o výpočet HPP, považuje žalobce a) definici obsaženou v příloze č. 1 územního plánu za zcela jednoznačnou a argumentaci, podle níž by se tato definice neměla v posuzovaném případě uplatnit, za účelovou. Ve vyjádření ke kasační stížnosti osob zúčastněných na řízení 1) a 2) pak žalobce a) nad rámec již uvedeného dodal, že se ztotožňuje se závěrem krajského soudu o nutnosti provést změnu účelu užívání stavby; dle jeho názoru by ovšem realizace záměru (vzhledem k dispozicím, jaké měla stavba nabýt) vedla k přestavbě stavby na ubytovnu, nikoliv na bytový dům. Žalobce a) má však zato, že stavba měla být nadále evidována jako rodinný dům, neboť není a nemůže být zpřístupněna veřejným prostranstvím takové šířky, jakou požaduje § 22 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Dalším samostatným podáním ze dne 7. 2. 2023 žalobce a) bez další argumentace upozornil Nejvyšší správní soud na existenci „*Opatření obecné povahy č. 3/2001, o prohlášení památkové zóny Brno a podmínek ochrany*“ [pozn. NSS: žalobce a) má patrně na mysli opatření obecné povahy Ministerstva kultury č. 3/2021 o prohlášení památkové zóny Brno a určení podmínek ochrany, účinné od 21. 2. 2023] pouze s tím, že se toto opatření dotýká posuzované právní záležitosti.

[33] Osoba zúčastněná na řízení 3) (spoluvlastník pozemků p. č. XF a XG, včetně stavby č. p. XH, v k. ú. Ž.) ve svých vyjádřeních ke kasačním stížnostem uvedla, že předmětná stavba je vzhledem ke svým dispozicím rodinným domem. Dále zejména opakovaně obsáhle popisovala důvody, které dle jejího názoru měly vést k prohlášení stavby za kulturní památku, a vyjádřila svůj negativní postoj k přístupu orgánů státní památkové péče ke stavbě a obecně k nemovitým kulturním památkám na území města Brna. Dle osoby zúčastněné na řízení 3) by daná stavba měla být chráněna jako kulturní památka nebo případně jako prostředí památkově chráněné Fuchsovy vily, s níž tvoří z urbanistického hlediska dvojdom. Posuzovaný záměr nepředstavuje rekonstrukci stavby, ale její úplnou přestavbu, při níž hrozí poškození sousední kulturní památky. Osoba zúčastněná na řízení 3) dále uvedla výčet technických nedostatků, které u záměru spatřuje, a poukázala na to, že osoba zúčastněná na řízení 2) v minulosti působila delší dobu na Magistrátu města Brna a mohla tedy mít vliv na rozhodování úředníků v nyní posuzované věci. Osoba zúčastněná na řízení 3) považuje osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) za developery, kteří posuzovaným záměrem neusilují o uspokojení své vlastní bytové potřeby, ale o ekonomický prospěch. Změnu údaje v katastru nemovitostí z rodinného na bytový dům, k níž došlo po vydání napadeného rozhodnutí, považuje osoba zúčastněná na řízení 3) za účelovou a neodrážející skutečné členění stavby. Osoba zúčastněná na řízení 3) rovněž bez konkrétní vazby na nyní projednávanou věc poukázala na některá východiska právní ochrany autorských děl.

[34] Osoba zúčastněná na řízení 4) (vlastník se stavbou sousedícího pozemku p. č. XJ, včetně stavby č. p. XI, v k. ú. Ž.) se ke kasačním stížnostem nevyjádřila.

[35] Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) reagovaly na podání žalobců a osoby zúčastněné na řízení 3) replikou, v níž uvedly, že § 22 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. se nepoužijí při vymezování stavebních pozemků, které již jsou zpřístupněny ze stávající ulice, a není

pokračování

tedy zapotřebí vymezovat nové veřejné prostranství. Tak tomu je i v posuzované věci. Poukázaly na to, že Památková inspekce Ministerstva kultury nečinila ve svém vyjádření obecné závěry, ale vyjadřovala se na základě úplné spisové dokumentace přímo k posuzovanému záměru, který vyhodnotila jako přípustný bez potřeby stanovit jakákoliv omezení. Orgány státní památkové péče, které ve věci zpracovávaly závazná stanoviska, opakovaně provedly prohlídku stavby, skutkový stav tedy byl zjištěn řádně. Tvzení osoby zúčastněné na řízení 3) týkající se stavebně technických nedostatků posuzovaného záměru pokládají osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) za nepodložená a zpochybňují aktivní legitimaci osoby zúčastněné na řízení 3) k uplatnění těchto námitek. Její vyjádření považují za emotivní, spekulativní a překračující rámec daného správního řízení. Poukázaly na odbornou erudici osoby zúčastněné na řízení 2) a ohradily se proti tvrzení, že posuzovaný záměr sleduje pouze podnikatelské zájmy bez etického rozměru a že stavba bude sloužit jako ubytovna přechodného ubytování, a rovněž proti tvrzením o vlivu osoby zúčastněné na řízení 2) na rozhodování úředníků Magistrátu města Brna. Tvzení o odporu odborné veřejnosti k posuzovanému záměru považují za zavádějící, neboť dané osoby se nevyjádřily k samotnému záměru, nýbrž vyslovily podporu snahám o prohlášení stavby za kulturní památku, navíc vycházejí z nesprávných údajů o posuzovaném záměru.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[36] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti obou kasačních stížností a shledal, že byly podány včas, neboť byly podány ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), jsou podány oprávněnými osobami, neboť stěžovatelé byli účastníkem a osobami zúčastněnými na řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), přičemž osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) jsou zastoupeny advokátem a za žalovaného jedná k tomu pověřený zaměstnanec s právním vzděláním, které je požadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[37] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasačních stížností a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnosti nejsou z celkového hlediska důvodné.

[38] Námitku osob zúčastněných na řízení 1) a 2), podle níž krajský soud dostatečně nevypořádal jejich argumentaci zpochybňující aktivní legitimaci žalobce b) k uplatnění jím vznesených žalobních námitek, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

[39] Žalobce b) uplatnil námitky týkající se nutnosti změny účelu užívání stavby a s tím související námitky nedodržení odstupových vzdáleností, řešení parkovacích míst, námitku, podle níž ateliér, s jehož zřízením záměr počítá, bude ve skutečnosti využíván k bydlení, dále námitky rozporu záměru s regulativem územního plánu, který stanoví podíl hrubé podlažní plochy bydlení v plochách BC (bydlení čisté), překročení stanovené hodnoty indexu podlažní plochy a námitky dalších rozporů záměru s územně plánovací dokumentací, nedostatečného statického posouzení stavby a rovněž námitku nezákonnosti závazných

stanovisek orgánů státní památkové péče. Je pravdou, že k otázce aktivní legitimace žalobce b) krajský soud pouze konstatoval, že ji má za prokázanou, „*neboť nepochybně i město je oprávněno chránit veřejný zájem na ochraně kulturních památek nacházejících se na jeho území*“ (viz bod 48 napadeného rozsudku). Krajský soud se tedy výslovně nevyjádřil k oprávnění žalobce b) uplatnit námitky, které nesouvisely s ochranou kulturních památek.

[40] Nejvyšší správní soud ovšem opakovaně judikoval, že povinností krajského soudu je vypořádat se s podstatou uplatněných žalobních námitek. Nevypořádání argumentů obsažených ve vyjádření žalovaného nebo osoby zúčastněné na řízení nemůže založit nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, jedná se však o vadu řízení, která dle okolností konkrétní věci může mít za následek nezákonnost rozhodnutí krajského soudu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, publ. pod č. 3668/2018 Sb. NSS). V nyní posuzovaném případě se však o takovou situaci nejednalo. Je zřejmé, že kromě krajským soudem výslovně zmíněného zájmu na ochraně kulturních památek nacházejících se na území obce je obec oprávněna hájit rovněž zájem na respektování územně plánovací dokumentace, kterou vydává za účelem regulace svého rozvoje. Za žalobce b) v posuzovaném případě rovněž byla oprávněna jednat tehdejší starostka městské části Brno – Žabovřesky (v zastoupení místostarostou), neboť dle čl. 13 odst. 10 vyhlášky statutárního města Brna č. 20/2001, kterou se vydává Statut města Brna, ve znění pozdějších předpisů, je starosta městské části oprávněn zastupovat město Brno mj. v územních řízeních na území příslušné městské části (a tedy i v navazujících řízeních soudních).

[41] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami týkajícími se závěru krajského soudu, podle něhož bylo rozhodnutí žalovaného vydáno na základě nezákonných závazných stanovisek orgánů státní památkové péče.

[42] Žalovanému nelze přisvědčit, tvrdí-li, že krajský soud svůj závěr o tom, že posuzovaná stavba je součástí prostředí kulturní památky, dostatečně nezdůvodnil a povinnost odůvodnit ho přenesl na orgány státní památkové péče. Krajský soud poukázal na nedostatečné odůvodnění závěrů orgánů státní památkové péče (uvedl, že jimi akcentovaná skutečnost, že posuzovaná stavba a Fuchsova vila mají odlišné vlastníky, sama o sobě neznamená, že tato stavba není součástí prostředí Fuchsovy vily) a konstatoval, že úzká souvislost obou staveb je zřejmá již ze skutečnosti, že tvoří jeden dvojdom. Dále poukázal také na vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 12. 9. 2018, č. j. NPU-371/67340/2018, podle něhož posuzovaný záměr „*bude mít podstatný vliv na hodnoty sousedního domu, se kterým tvoří hmotový, ale také kulturně-historický celek*“. Krajský soud tedy odůvodnil závěr o tom, že posuzovaná stavba je součástí prostředí kulturní památky, poměrně stručně, z napadeného rozsudku je však zřejmé, na základě jaké úvahy k tomuto závěru dospěl – za rozhodující pro posouzení dané otázky nepovažoval vlastnický režim jednotlivých staveb, ale jejich faktickou souvislost danou vzájemnou polohou obou staveb, zvoleným architektonickým řešením a historickými okolnostmi. Rozsudek tedy nelze z tohoto hlediska považovat za nepřezkoumatelný.

[43] Jak bylo výše uvedeno, krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí z toho důvodu, že orgány státní památkové péče neposoudily vliv záměru na hodnoty prostředí památkově chráněné Fuchsovy vily. Za takové situace nebylo na místě, aby soud tuto otázku sám posoudil, nebo dokonce stanovil konkrétní opatření, která by případné negativní

pokračování

důsledky záměru omezila či vyloučila. Takovým postupem by krajský soud nepřipustně převzal pravomoci orgánů státní památkové péče. Vrátil-li tedy krajský soud věc žalovanému k dalšímu řízení s tím, že se dotčené správní orgány mají danými otázkami zabývat, nelze tento jeho postup ani v nejmenším považovat za formalistický.

[44] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal uvedený závěr přezkoumatelným, zabýval se dále námitkami zpochybňujícími jeho zákonnost.

[45] Povinnosti týkající se ochrany kulturních památek jsou obecně upraveny v § 9 zákona o státní památkové péči. Dle odstavce 3 tohoto ustanovení organizace a občané, i když nejsou vlastníky kulturních památek, jsou povinni si počínat tak, aby nezpůsobili nepříznivé změny stavu kulturních památek nebo jejich prostředí a neohrožovali zachování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

[46] Povinnosti správních orgánů a fyzických a právnických osob spojené s činnostmi, které by mohly ovlivnit hodnoty chráněné zákonem o státní památkové péči, jsou dále konkretizovány v § 11 tohoto zákona. Dle odstavce 2 tohoto ustanovení, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (nyní odstavec 1), jestliže fyzická nebo právnická osoba svou činností působí nebo by mohla způsobit nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí anebo ohrožuje zachování nebo společenské uplatnění kulturní památky, určí obecní úřad obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, krajský úřad, podmínky pro další výkon takové činnosti nebo výkon činnosti zakáže. Dle odstavce 3 téhož ustanovení, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (nyní odstavec 2), správní úřady a orgány krajů a obcí vydávají svá rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a na jejich vhodném využití, jen na základě závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska krajského úřadu.

[47] Dle § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči, ve znění účinném do 31. 12. 2023, platilo následující: „*Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 17), je povinen k zamýšlené stavbě, prodejnímu stánku, konstrukci a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov, jejichž umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucích dnů, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na této nemovitosti si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, § 17).*“

[48] Z citovaných pasáží § 9 a § 11 zákona o státní památkové péči, ale rovněž z § 14 odst. 1 a § 17 odst. 1 téhož zákona je zřejmé, že předmětem ochrany poskytované tímto zákonem je nejen samotná kulturní památka, ale rovněž její prostředí.

[49] Pojem „prostředí kulturní památky“ je neurčitým právním pojmem, jeho výklad tedy přísluší nejen orgánům státní památkové péče, ale i správním soudům. Obsah daného pojmu lze přiblížit odkazem na odbornou literaturu:

„Prostředí kulturní památky“ podle § 11 odst. 2 je neurčitý právní pojem, který zákon o státní památkové péči používá v některých svých ustanoveních (§ 9 odst. 3, § 14 odst. 1, § 17 odst. 1 a 3), aniž by jej definoval. Zákonodárce ponechal na aplikační praxi, aby tento pojem obsahově naplnila. Je přímo svázaný s kulturní památkou a uplatní se v případech, kdy je určitá kulturní památka (movitá či nemovitá) úzce spjata se svým okolím. Pokud by bylo toto okolí narušeno, umenšily by se i hodnoty kulturní památky a její uplatnění v kontextu, v němž je začleněna. V takovém případě je předmětem ochrany nejen kulturní památka jako taková, ale i toto její okolí, v němž je začleněna. Příkladem může být historický park (nebo jiný prvek kulturní krajiny), v němž je kulturní památka situována. V každém jednotlivém případě je nutno posoudit, zda okolí kulturní památky je pro její uplatnění natolik významné, že má být chráněno jako „prostředí kulturní památky“ ve smyslu zákona o státní památkové péči. Takto chráněné prostředí kulturní památky odpovídá i čl. 7 Mezinárodní charty o konzervaci a restaurování památek a sídel (Benátky, 1964), podle něhož je památka neoddělitelná od historie, jíž je svědkem, a od prostředí, v němž je umístěna.

Prostředí kulturní památky je nutno striktně odlišovat od ochranného pásma kulturní památky podle § 17 zák. o st. památkové péči. Ochranné pásmo je vymezováno správním aktem obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a to k ochraně nemovité kulturní památky. Nelze je tedy vymezit k ochraně movité kulturní památky. Územní rozsah ochranného pásma musí být ve správním aktu, jímž je vymezeno, přesně určen. Naproti tomu prostředí kulturní památky není vymezováno žádným správním aktem - existuje ve vztahu ke kulturní památce na základě objektivních skutečností (například historických, architektonických nebo jiných souvislostí). Prostředí kulturní památky se zpravidla týká kulturních památek nemovitých, může však existovat i prostředí kulturní památky movité.“ (ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSON, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentář k § 11 (dostupný v ASPI, stav komentáře k 1. 4. 2021).

[50] Stavební úřad v posuzované věci vyšel ze závazného stanoviska Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, ze dne 26. 9. 2018, č. j. MMB/0340183/2018/SZ/zs, které bylo vydáno na základě § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči. V tomto závazném stanovisku se Magistrát města Brna zabýval pouze posouzením vlivu záměru na hodnoty městské památkové rezervace Brno. Ve vyjádření ze dne 4. 9. 2019, č. j. MCBZAB 11415/19/OS/SVEJ, k námitkám uplatněným ve správním řízení Magistrát města Brna, odbor památkové péče, zejména uvedl, že posuzovaná stavba není kulturní památkou. Kulturní památkou je pouze sousední stavba. Dále konstatoval, že „předmětný dům (T. X) je součástí architektonického řešení dvojdomu již od svého vzniku, neobjevil se náhle“, nenachází se v ochranném pásmu kulturní památky Fuchsova vila, neboť ta žádné ochranné pásmo nemá, a ani pozemek, na němž mají být dle záměru zřízena parkovací místa, není památkově chráněn. K otázce ochrany prostředí kulturní památky uvedl pouze, že dle stávající správní praxe uplatňované na území města Brna „netvoří sousední dům/řadové domy/dvojdomy/trojdomy tzv. prostředí kulturní památky“. Závazné stanovisko Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, bylo následně potvrzeno v odvolacím řízení stanoviskem Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru kultury a památkové péče, ze dne 13. 11. 2020, č. j. JMK 157571/2020. V tomto stanovisku krajský úřad uvedl k otázce vztahu předmětné nemovitosti k Fuchsově vile pouze to, že se jedná o dvě oddělené a samostatné stavby, a dodal, že „neobstojí ani snaha odvolatelů vytvořit vazbu mezi nimi neurčitým právním pojmem prostředí kulturní památky, a to již minimálně z důvodu odlišných vlastníků obou nemovitostí“.

pokračování

[51] Krajskému soudu lze přisvědčit, dospěl-li k závěru, že posuzovaná stavba je součástí prostředí památkově chráněné Fuchsovy vily. Opačné závěry, k nimž v nynější věci dospěly orgány státní památkové péče, nemohou obstát již proto, že nejsou podloženy žádnými relevantními argumenty. Prostředí kulturní památky je definováno jeho úzkým sejetím s kulturní památkou, z něhož vyplývá, že narušením prostředí by došlo ke snížení hodnoty samotné kulturní památky. Rozhodující je tedy skutečná vazba mezi památkou a prvky tvořícími její prostředí, nikoliv to, kdo je vlastníkem kulturní památky a jednotlivých prvků jejího prostředí. Stejně tak nelze v žádném případě obecně uzavřít, že prostředí kulturní památky netvoří s ní sousedící domy, okolní řadové domy či dvojdomy či trojdomy, jejichž součástí je daná kulturní památka. Zejména v případě dvojdomů a trojdomů je obvyklým rysem takové výstavby právě určitá (větší či menší) míra souvislosti jednotlivých staveb, které ji utvářejí. Pojem „dvojdom“ není právem definován, v obecném slova smyslu se jím však obvykle označují dva domy, které k sobě přiléhají jednou stěnou a vzájemně zrcadlí své architektonické uspořádání. Posuzovaná stavba a Fuchsova vila k sobě vzájemně přiléhají a, byť se nejedná o identické stavby, není pochyb o tom, že spolu úzce souvisí.

[52] Jedná se totiž o stavby navržené týmě významným architektem ve stejném stylu, jejichž linie na sebe do značné míry navazují a které utvářejí jeden celek. Ze spisové dokumentace vyplývá, že spolu původně do značné míry souvisely také po funkční stránce. Souvislosti daných staveb si byly zjevně vědomy i orgány státní památkové péče, které o nich rovněž v průběhu správního řízení pojednávaly jako o „dvojdomu“ (viz výše zmiňované vyjádření Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, ze dne 4. 9. 2019, č. j. MCBZAB 11415/19/OS/SVEJ, a potvrzující stanovisko Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru kultury a památkové péče, ze dne 13. 11. 2020, č. j. JMK 157571/2020). Vizuální souvislost a vzájemná provázanost hmoty obou staveb je natolik zřejmá, že zásahy do vnějšího vzhledu posuzované stavby jistě mohou ovlivnit celkový dojem z památkově chráněné Fuchsovy vily. Daná stavba tedy je součástí prostředí této kulturní památky.

[53] Krajský soud dovozoval povinnost orgánů státní památkové péče poskytnout dané stavbě ochranu jako prostředí kulturní památky z § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění. V tomto směru je zapotřebí jeho závěry poněkud korigovat.

[54] Stěžovatelům lze totiž přisvědčit v tom, že pravomoc orgánů státní památkové péče vyplývající z § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, nelze uplatnit při vydávání závazného stanoviska ke stavebnímu záměru. Pravomoc vyplývající z uvedeného ustanovení uplatňují orgány státní památkové péče v samostatném řízení zahajovaném z moci úřední (viz např. MALÝ, Stanislav, VARHANÍK, Jiří. *Zákon o státní památkové péči: Komentář*. Wolters Kluwer. Komentář k § 11 (dostupný v ASPI, stav komentáře ke dni 1. 1. 2018).

[55] Nelze však přehlédnout § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči, v relevantním znění, z něhož vyplývá povinnost správních orgánů vydávat rozhodnutí podle právních předpisů (tedy i stavebního zákona), jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a na jejich vhodném využití, jen na základě závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče.

[56] K dotčení zájmu na ochraně či zachování kulturní památky může nepochybně dojít mj. také zásahem do jejího prostředí. Pokud tedy Magistrát města Brna, odbor památkové péče, neposoudil projednávaný stavební záměr také z hlediska jeho vlivu na prostředí Fuchsovy vily, postupoval v rozporu s § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči, v tehdejší znění.

[57] Závěr krajského soudu o tom, že orgány státní památkové péče pochybily, když nezvážily vliv posuzovaného záměru na prostředí kulturně chráněné Fuchsovy vily, tedy s výše popsanou korekcí ob stojí.

[58] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami zpochybňujícími závěr krajského soudu o nezákonnosti závazných stanovisek orgánů územního plánování způsobené nesprávným výpočtem HPP pro účely posouzení splnění funkčních regulativů územního plánu vztahujících se na plochy BC.

[59] Stavební úřad v posuzované věci rozhodl na základě závazného stanoviska Magistrátu města Brna, odboru územního plánování a rozvoje, ze dne 5. 9. 2018, č. j. MMB/0136665/2018/Tem. V tomto závazném stanovisku Magistrát města Brna mj. uvedl, že se posuzovaná stavba nachází v ploše BC vymezené územním plánem, která je charakterizována jako plocha sloužící k bydlení, kde „*podíl hrubé podlažní plochy bydlení je větší než 80 %*“. Záměr byl shledán přípustným, k požadavkům na funkční využití plochy Magistrát města Brna uvedl následující: „*Jedná se o výstavbu rodinného domu v ploše pro bydlení, která je k tomuto způsobu využití ÚPmB určena. Parkovací stání pro potřebu vyvolanou přípustným využitím předmětného území, v tomto konkrétním případě pro bydlení, jsou dle regulativů ÚPmB přípustná.*“ Uvedené závazné stanovisko bylo následně potvrzeno závazným stanoviskem Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 11. 1. 2021, č. j. 3700/2021 OÚPSŘ. Pokud se jedná o otázku dodržení funkčních regulativů stanovených přílohou č. 1 územního plánu pro plochy BC, krajský úřad připustil, že Magistrát města Brna neposoudil splnění požadavku na podíl hrubé podlažní plochy bydlení u staveb v plochách BC. Zdůraznil, že daný regulativ „*má ovšem smysl a vypovídající hodnotu pouze tehdy, jestliže se za HPP pro výpočet podílu rozdílných funkcí v území považuje půdorysná plocha všech plných podlaží staveb včetně konstrukcí v území*“. Krajský úřad dospěl k závěru, že HPP bydlení na pozemcích, na nichž je umístěn záměr, činí cca 317 m², přičemž tuto plochu tvoří tři plná podlaží stavby obsahující byty a skladové zázemí bytových jednotek (sklepy a sklad na pozemku p. č. XC). Každé z podlaží stavby má HPP cca 79 m², sklep a sklad v severní části pozemku mají celkem HPP cca 60 m² a sklep v jižní části pozemku má HPP cca 20 m². HPP navrženého nebytového prostoru ve 4. NP stavby má výměru 79 m². HPP k bydlení tedy dle krajského úřadu činí více než 80 % z celkové HPP v objektech na pozemcích, na nichž se nachází posuzovaný záměr. Své závěry krajský úřad potvrdil rovněž ve vyjádření k námitkám uplatněným v odvolacím řízení ze dne 23. 3. 2021, č. j. JMK 46354/20021 OÚPSŘ.

[60] Krajský soud závěrům vyřčeným v závazném stanovisku krajského úřadu nepřisvědčil, neboť měl za to, že definici HPP, která je obsažena v příloze č. 1 územního plánu, je třeba použít i pro stanovení HPP bydlení při posouzení dodržení funkčních regulativů stanovených pro plochu BC.

pokračování

[61] Příloha č. 1 územního plánu stanoví závazné regulativy pro uspořádání území. Tato příloha obsahuje výkladová ustanovení, která definují některé pojmy „pro účely používání ÚPmB“. Pojem IPP je zde vyložen následovně: „*Index podlažní plochy (IPP) - vyjadřuje intenzitu využití území (např. z hlediska utváření charakteru území, možného zatížení technické infrastruktury apod.), tj. počet m² hrubé podlažní plochy na m² základní plochy; při jeho aplikaci na pozemek nebo soubor pozemků disponibilních pro konkrétní stavební záměr je výpočet nutné vztáhnout k výměře těchto pozemků. Za hrubou podlažní plochu se přitom považuje půdorysná plocha všech plných nadzemních podlaží staveb včetně konstrukcí a za plné nadzemní podlaží pak každé podlaží vyjma podkrovní a podzemních podlaží. Za podkrovní se přitom považuje takové podlaží, které má pouze střešní nebo vikýřová okna (kromě schodišťových, přípustných i v obvodové stěně), které má nad minimálně 33 % podlažní plochy šikmý strop a jehož svislé stěny navazující na šikmý strop jsou max. 1,3 m vysoké. Podkrovní se mezi plná podlaží započítává pouze v případě, když se jeho využitelná plocha (tj. ta, nad níž je světlá výška místnosti větší než 1,3 m) rovná minimálně 2/3 plochy pod ním ležícího podlaží. Za podzemní se přitom považuje takové podlaží, které má úroveň podlahy níže než 0,8 m pod nejvyšším bodem přilehlého území v pásmu širokém 5,0 m po obvodu objektu.*“ (pozn.: důraz doplněn soudem). Jinou definici HPP územní plán neobsahuje.

[62] Pro plochy BC (bydlení čisté) je v příloze č. 1 územního plánu stanoveno mj., že „*slouží bydlení (podíl hrubé podlažní plochy bydlení je větší než 80 %)*“. Za přípustné se v plochách BC považují „*stavby pro bydlení (včetně domů s pečovatelskou službou) a jako jejich součást (pokud 80 % hrubé podlažní plochy objektu bude sloužit bydlení) také obchody a nerušící provozovny služeb sloužící denním potřebám obyvatel předmětného území, nebo jednotlivá zařízení administrativy*“.

[63] Nejvyšší správní soud se v dané otázce se závěrem krajského soudu neztotožňuje. Byť územní plán jinou než citovanou definici HPP skutečně neobsahuje, je na druhou stranu třeba vzít v úvahu, že uvedená definice HPP není zařazena jako samostatně definovaný pojem „pro účely používání ÚPmB“, ale je vložena právě do definice IPP, který je skutečně prostorovým, nikoliv funkčním regulativem, jak důvodně připomíná žalovaný. Tomu, že uvedená definice HPP má být užita právě jen pro výpočet IPP, svědčí i žalovaným připomínané slovo „*přitom*“, které tuto definici výslovně vztahuje k předcházejícímu textu týkajícímu se vymezení pojmu IPP. Byť by jinak výlučně gramatický výklad vedl k závěru o použití citované definice HPP pro všechny části platného územního plánu, které tento pojem užívají, tedy i pro funkční regulativ ploch BC (bydlení čisté), již popsany argument systematický, stejně jako žalovaným (resp. před ním Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem územního plánování a stavebního řádu, jakožto nadřízeným orgánem dotčeného orgánu územního plánování) rovněž důvodně připomínaný argument teleologický, který vychází z rozdílu mezi prostorovým a funkčním regulativem a z toho, že užití citované definice HPP i pro funkční regulativy obsažené v územním plánu by bylo zcela proti jejich smyslu a vedlo by naopak k vytěsňování funkce bydlení, kterou má daný regulativ chránit, vedou Nejvyšší správní soud k závěru, že pro výpočet podílu hrubé podlažní plochy k bydlení dle posuzovaného stavebního záměru je třeba daný pojem vykládat v jeho obvyklém slova smyslu a tedy zohlednit veškerá podlaží dané stavby. Závěr krajského soudu tedy nemůže obstát.

[64] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami směřujícími proti závěrům krajského soudu ohledně toho, zda je posuzovaná stavba rodinným, či bytovým domem a

zda bylo před posouzením daného stavebního záměru zapotřebí rozhodnout o změně v účelu užívání stavby dle § 126 stavebního zákona.

[65] Při posouzení žádosti o změnu dokončené stavby byl jistě stavební úřad povinen ověřit, že žádost vychází ze skutečného dosavadního stavu stavby, pro posouzení souladu navrhovaného stavebního záměru s obecně závaznými právními předpisy (včetně např. vyhlášky č. 501/2006 Sb.) i s územně plánovací dokumentací byl ovšem samozřejmě rozhodující cílový stav, tedy jak měla stavba vypadat po realizaci posuzovaného stavebního záměru, tedy po uskutečnění navrhované změny dokončené stavby ve smyslu § 2 odst. 5 stavebního zákona, v relevantním znění. Bez ohledu na to, zda je posuzovaná stavba rodinným, či bytovým domem nebo k jakému účelu byla zkolaudována a k jakému účelu skutečně slouží, podstatné je, že podle navrhované změny stavby má sloužit jako bytový dům a jako taková musí být tedy (včetně účelu užívání) v souladu s obecně závaznými právními předpisy (včetně např. vyhlášky č. 501/2006 Sb.) i s územně plánovací dokumentací. Správní orgány tedy nepochybily, pokud právě z těchto hledisek stavební záměr posuzovaly. Naopak jednotlivé výše popsané závěry krajského soudu, podle nichž měla být stavba posuzována jako rodinný dům, nemohou obstát.

[66] Už vůbec nelze akceptovat závěr krajského soudu, podle něhož mělo nyní posuzovanému společnému územnímu a stavebnímu řízení předcházet řízení o změně v účelu užívání stavby ve smyslu § 126 a § 127 stavebního zákona. Tato ustanovení se uplatňovala v případech, kdy mělo právě dojít pouze ke změně účelu užívání stavby bez nutnosti provedení její změny (srov. dikci § 127 odst. 1 stavebního zákona: „*Změnu v užívání stavby, která není podmíněna změnou dokončené stavby, ...*“). Naopak v případech, kdy změna dokončené stavby s sebou nesla i změnu účelu užívání této stavby, bylo podstatné právě vydání stavebního povolení (a případně i územního rozhodnutí) na tuto změnu s tím, že v souladu s § 119 a násl. stavebního zákona po dokončení stavby musel následovat „kolaudační postup“ (tj. oznámení stavebnímu úřadu záměru započít s užíváním stavby či vydání kolaudačního souhlasu, případně kolaudačního rozhodnutí stavebním úřadem) a teprve na základě tohoto postupu pak bylo možné přistoupit k novému užívání stavby po provedené změně.

[67] Uvedené závěry potvrzuje i odborná literatura: „*V některých případech bude nový způsob užívání vyžadovat provedení stavebnětechnických změn na stavbě. Změna stavby podmiňující užívání stavby může být stavební úpravou, přístavbou či nástavbou (srovnej § 2 odst. 5). Na charakteru změny pak bude záležet, v jakém režimu ji bude nutné projednat, zda bude nutné i její umístění (podle § 78 až 96a) nebo stačí pouze povolení stavby či ohlášení změny podle § 104 až 115 stavebního zákona, případně zda stavebník zvolí alternativní postup (certifikát autorizovaného inspektora podle § 117 nebo veřejnoprávní smlouvu podle § 116). V každém případě v žádosti o umístění či v oznámení toho aktu, který je nutný pro povolení změny, musí stavebník uvést navrhovanou změnu užívání. Po dokončení změny bude stavebník postupovat podle § 122 stavebního zákona, tj. požádá o kolaudační souhlas na nový způsob užívání.*“ (VÁVROVÁ, Eva. Komentář k § 126 stavebního zákona, přístupný v ASPI).

[68] Závěr krajského soudu, podle něhož mělo společnému územnímu a stavebnímu řízení, jehož předmětem byla změna dokončené stavby, předcházet řízení o změně v účelu užívání této stavby, je tedy chybný (nota bene za situace, kdy hlavní účel užívání stavby, tj. bydlení, se ani po provedené změně stavby měnit nemá – viz např. žalovaným připomínaný

pokračování

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 210/2016-33), stejně jako by nemělo smysl vést řízení o odstranění, resp. dodatečném povolení těch v minulosti provedených a údajně nepovolených změn stávající stavby (prosklená terasa), pokud mají být tyto změny plně nahrazeny umisťovaným a povolovaným stavebním záměrem. Opět bylo třeba posoudit cílový stav, tedy soulad navrhované změny stavby s obecně závaznými právními předpisy, jakož i s územně plánovací dokumentací, nikoliv soulad toho, co má být touto navrhovanou změnou odstraněno či nahrazeno.

IV.

Závěr a náklady řízení

[69] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ačkoliv některé závěry krajského soudu byly nesprávné a část z nich bylo třeba korigovat, hlavní důvod, který krajský soud vedl ke zrušení rozhodnutí žalovaného, obstál. Nejvyšší správní soud tedy postupoval v této věci v souladu s usnesením svého rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007-75, publ. pod č. 1865/2009 Sb. NSS, které k možnosti zdejšího soudu nahradit nesprávné odůvodnění rozsudku krajského soudu, jímž bylo žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu správně zrušeno, uvedlo: „Zruší-li správně krajský soud rozhodnutí správního orgánu, ale výrok rozsudku stojí na nesprávných důvodech, Nejvyšší správní soud v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Obstojí-li však důvody v podstatné míře, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítne a nesprávné důvody nahradí svými. Pro správní orgán je pak závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu.“ V tomto případě důvody, na nichž krajský soud své rozhodnutí založil, v podstatné míře (z hlediska hlavního zrušovacího důvodu) obstojí. Nejvyšší správní soud tedy v souladu s citovanými závěry rozšířeného senátu kasační stížnosti dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[70] Nejvyšší správní soud dodává, že nenařizoval ve věci jednání a neprováděl listinné důkazy předložené nad rámec správního spisu či dokazování před krajským soudem stěžovateli či jinými účastníky nebo osobami zúčastněnými na řízení, neboť to nepovažoval pro rozhodnutí o uplatněných kasačních stížnostech za potřebné.

[71] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnostech rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1, 5 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci měli ve věci úspěch, a proto jim vůči neúspěšným stěžovatelům v zásadě (až na dále vysvětlenou výjimku) přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů.

[72] Žalobce a) vynaložil v řízení o kasační stížnosti žalovaného náklady na odměnu a náhradu hotových výdajů svého právního zástupce za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu), jímž bylo vyjádření ke kasační stížnosti. Za tento úkon náležela zástupci žalobce a) odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 odst. 5 advokátního tarifu] a rovněž paušální částka náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce a) je plátcem DPH, soud proto zvýšil náhradu nákladů řízení o částku odpovídající příslušné dani. Celkově je tedy žalovaný povinen uhradit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 4114 Kč.

[73] Jak již bylo uvedeno, žalobce b) měl ve věci rovněž úspěch a náleželo by mu tedy právo na náhradu účelně vynaložených nákladů vůči neúspěšnému žalovanému. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že v tomto případě jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž je na místě žalobci b) náhradu nákladů řízení nepřiznat (§ 60 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Jeví se totiž jako bezúčelné ukládat magistrátu města, aby témuž městu hradil náklady řízení. V takovém případě by totiž povinným a oprávněným byl fakticky tentýž subjekt.

[74] Pokud jde o řízení o kasační stížnosti osob zúčastněných na řízení 1) a 2), žalobce a) vynaložil náklady na odměnu a náhradu hotových výdajů svého právního zástupce za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, jímž bylo vyjádření ke kasační stížnosti, a za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 2 písm. a) a 3 advokátního tarifu, jímž bylo vyjádření k návrhu osob zúčastněných na řízení 1) a 2) na přiznání odkladného účinku jejich kasační stížnosti. Za vyjádření ke kasační stížnosti náležela zástupci žalobce a) odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 odst. 5 advokátního tarifu], za vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku mu náležela odměna v poloviční výši (§ 11 odst. 2 advokátního tarifu). Za každý z uvedených úkonů náležela zástupci žalobce a) rovněž paušální částka náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem mu tedy náležela odměna a náhrada hotových nákladů ve výši 5250 Kč, navýšená o částku odpovídající DPH 21 %. Celkově jsou tedy osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) povinny uhradit žalobci a) společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení částku 6352 Kč. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že výše zmiňované prosté sdělení žalobce a) ze dne 7. 2. 2023 o přijetí opatření obecné povahy Ministerstva kultury č. 3/2021 o prohlášení památkové zóny Brno a podmínkách ochrany, jehož účinnost nastala až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí i napadeného rozsudku krajského soudu (k tomu srov. § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s.) nepovažoval za plnohodnotný úkon právní služby, za něž by zástupci žalobce a) náležela odměna či náhrada hotových výdajů.

[75] Tytéž náklady na své právní zastoupení vynaložil v řízení o kasační stížnosti osob zúčastněných na řízení 1) a 2) rovněž žalobce b). I jemu jsou tedy osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) povinny uhradit společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení částku 6352 Kč.

[76] Osoby zúčastněné na řízení 3) a 4) nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech, neboť jim soud neuložil žádnou povinnost, s jejímž splněním by jim jakékoli náklady vznikly (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. února 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu